

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiuni.

Guvern părintesc.

(p.) Socialismul agrar a prins rădăcini în Ungaria și se lățește binisor. Guvernul maghiar e exact informat despre acest nou pericol ce amenință „unitatea de stat”, și poate și mult accentuata „idee de stat maghiar” și tocmai pentru aceea s'a pus să-l înădușească. Receptul e tot cel vechi și bine cunoscut. Se sugrumă, pentru un timp oare-care, efectul, dar' cauzele cari au produs efectul nu se delătușă, nu se nimicesc. Care va fi rezultatul? Focul se potolește — de se va potoli, dar' nu se stinge. Va arde și mai departe sub spuză, ca la ocașiunea binevenită să izbucnească de nou, cu o tărie mult mai potențată.

E revoltător acest sistem de părintescă îngrijire a guvernului unguresc.

Când naționalitățile nemaghiare din țeară, indignate de asuprile ce le îndură din partea stăpânitorilor lor, își ridică glasul și cer și ele o tratare mai omenească, pusă în consonanță cu legile firii, cu drepturile lor naturale și istorice: guvernul e iute gata cu diagnoza reului.

El constată daco-românism, panslavism, tradare de patrie etc. și e iute gata și cu leacul, care e totdeauna același: *temnița*. Astfel crede guvernul unguresc, că va rezolva chestiunea națională în Ungaria!

Când sărăcimea din țeară, muncitorimea, vine și-și formulează asemenea necasurile ei, și cere să nu fie dată prada pe mâna marilor proprietari, moșieri și arăndași, cari îi exploatează puterile fără a-și plăti munca după merit: guvernul e rășii și gata iute cu diagnoza și cu leacul. Boala e *socialismul*, leacul: *gendarmăria*, în cas de lipsă *armată*.

Așa crede guvernul maghiar, că va îmbunătăți soarta proletarilor din țeară, a muncitorilor, cari formează cel mai puternic element în stat, cari contribuie la susținerea statului cu aceea-și au mai scump, cu viața lor, pentru-că majoritatea covârșitoare a armatei e compusă din muncitori.

De un an de zile muncitorimea din Ungaria se tot plânge, că starea ei e nesuportabilă. Lucră din greu, de multe ori câte 18—20 ore pe zi, și nu câștigă atâta ca să-și poată duce viața de pe o zi pe alta, pentru-că aceia pe seama cărora lucră, nu plătesc nici aceea la ce singuri s'au supus să plătească.

De un an de zile muncitorii în congrese, în ele își formulează și precizează

gravaminele lor: ear' guvernul maghiar nu le audă, nu vrea să le audă, pentru-că aceia dela cari vin strigătele de desperare și de ajutor sunt: *socialiști*. Acesta e noul *van-van* cu care se alamează opinia publică maghiară.

Guvernul nu a dat nici o atențiune tânguirilor venite din partea muncitorilor, și nu s'a ocupat cu ele. Acum însă, când în preajma secerișului tot mai bine se lățește socialismul agrar, și pare a se confirma știrea, că muncitorii de câmp voiesc să se pună în grevă și să nu lucreze, guvernul s'a pus din rușul capului pe lucrul, ca să împedecă greva.

L-a ajuns doar' mila de bieții muncitori? De unde! E îngrijit de marii proprietari și se teme, că acestora o să le rămână grânele pe câmp nesecerate și netriate!

În ajutorul proprietarilor *știe* guvernul să sară, dar' întru ajutorul celor desperați, flămânzi și goi, în ajutorul muncitorilor *nu*.

Un comunicat oficios ne spune, ce măsuri energice a luat guvernul în contra *socialiștilor agrari*.

Sunt multe și de felurite soiuri aceste energice măsuri, și sunt toate luate în favorul proprietarilor, prin urmare în defavorul muncitorilor.

Intregul plan al guvernului s'a statorit în conferințele ce s'au ținut zilele trecute la ministerul de interne și cel de agricultură. Ministrul de interne a conferat cu fișpanii și vicespanii comitatelor bătute de socialismul agrar, ear' ministrul de agricultură cu preșidenții și reprezentanții reuniunilor agromonice din comitatele acelea.

E foarte părintesc guvernul nostru. Pe muncitori nu-i ascultă, ci ascultă pe reprezentanții marilor proprietari dela cari primesc muncitorii loviturile. Pe muncitori nu-i întreabă nime, că ce se vede doare, unde se vede, ci se întreabă fișpanii și vicespanii, aceia, cătră cari muncitorii s'au adresat de atâtea ori cu plângerile lor, fără să li-se fi făcut nici cea mai mică îmbunătățire ori îndreptare în nesuportabila lor stare!

Natural că nici fișpanii, nici vicespanii, dar' nici reprezentanții reuniunilor agromonice nu vor fi comunicat ministrilor adevărata stare a lucrului, nu le vor fi spus, că zău, plângerile muncitorilor nu sunt tocmai exagerate, multe din ele sunt foarte legitime și cer o grabnică îndreptare a lucrului; ci toți vor fi înțonați pe toate corzile, că cei nemulțumiți sunt niște răsărături, nihilisti, anarhiști etc. cărora nu le place să lucreze, ba nu le place nici se vadă pe

alții lucrând, prin urmare, sunt oameni cari merită plumbii puștelor gendarmerești.

Până la un punct oare-care înțelegem îngrijirea guvernului pentru soarta clasei marilor proprietari.

Plătesc dare mare, va să zică contribuiesc cu mult la susținerea statului. Guvernul trebuie dar' să-și ocrotească această pătură socială, care îi mai face și acel bun serviciu, că-și împlinesc toate dorințele *patriotice*.

Dar' nu înțelegem cum de guvernul, în *părinteasca* sa îngrijire de binele statului, nu dă atențiune, și plângerilor ridicate din partea muncitorilor, și de ce nu caută să le ușureze și acestora soarta, când ei încă contribuiesc la susținerea statului?

Nu e mai mult lipsă de umanitate, ci e curată barbarie ceea-și face guvernul maghiar cu acești proletari ai statului ungar. Fiindcă ei nu voiesc se mai muncească pentru bagatelul de până acum, guvernul îi va înlocui cu arestanții din temnițele ordinare, cu ostașii din honvezi și în cas de lipsă cu lucrători importați din străinătate. Va să zică, muncitorii din țeară sunt mânați cu de-a sila, și din partea guvernului, în gura morții, pentru-că se știe, că secerișul și trieratul era până acum unicul lor câștig, și că din neînsemnată plată ce o primeau pentru servirea acestei grele munci își susțineau ei familiile în decursul iernei.

Ce vor face în viitor? Vor umple temnițele, pentru-că vor *trebu* să se facă criminali, toți de-ardind. Foamea îi va sili să jefuească și se omoară! Aici îi va aduce guvernul unguresc cu părinteasca sa îngrijire.

E regretabil, că un guvern are vderi atât de strâmte, și nu prevede că ce se va pute întâmpla mâine ori poimâine.

Căci să nu se uite un lucru. Elementul nu-i vorbă — destul de prețios în stat, pe care-l formează clasa avută, proprietarii mari din țeară, nu poate deveni nici când primejdios pentru stat, căci în cazul extrem, când ar zice acest element că nu mai plătește dare, nu mai contribuie la acoperirea speșelor ocăruierei de stat, — are destulă putere statul, ca să scoată cu forța aceea ce-și compete, ba poate merge până acolo, că-și confiscă toate averile, cum s'a întâmplat aceasta de multe ori și în multe țări.

Chiar stăpânitorii nostri, Maghiarii, au avut ocașiune a se convinge pe vremea absolutismului, că denegarea plății dărilor nu oprește în loc carul administrației de stat. Darea s'a scos dela ei *cu forța*.

Celalt element însă, *sărăcimea*, care durere, la noi în țeară formează majoritatea, prin urmare după valoarea sa numerică e mult mai prețios ca celalt: *poate se devină primejdios* pentru stat, și eată pentru-ce:

Tratat în mod atât de neuman, aproape barbar din partea guvernului și a organelor sale, sigur că va căuta să se revanșeze la proxima ocașiune binevenită. Cum majoritatea zdrobitoare a armatei e compusă din *sărăcime*: într'un eventual războin aceasta nu are decât să depună armele și să zică aceea-și va și zice, dacă nazarenismul se va lăți în modul în care a început a se lăți, că ea *nu luptă*, pentru-că legea, credința ei nu-i permite să se lupte!

Ei bine ce vor face guvernele *părintești* în un asemenea cas? Vor înlocui șirurile goale cu *arestanți*, și cu elemente din *străindătate*!

Vor pune gendarmi în dosul armatei? Se vor provoca la *patriotismul* celor-și nu vreau să lupte? Dar' sărăcimea nu cunoaște patriotismul și nu știe ce e aceea patrie! Insuficient de patriotism poate să fie numai acela care știe că are și *drepturi garantate* în patria sa, și care vede că drepturile 'i-se respectază. Proletariatul din țeara noastră e condamnat însă a experia chiar contrarul. Nu are drepturi, ear' cele puține pe care le are, nu 'i-le respectază nime, nici chiar guvernul. La patriotismul acestor desmoșteniți nu poate face dar' nime apel.

De ce am atins tema aceasta? De ce am desvoltat aceste idei? Din îngrijire pentru sărăcimea noastră ?? Nu! Românii nu au apucat pe terenul socialismului agrar, și ei nu se vor pune în grevă la seceriș. *Crișenii* își vor lua ca până acum, coasele pe spate, traista în grumaz, ear' *Crișențele*, seceră pe-o mână, copilul pe cealaltă, și vor cutieria Băntul, căutând muncă. Se vor îndestuli cu puținul ce-l vor căpăta, și vor mulțumi lui Dumnezeu și pentru atăta.

Am atins însă tema pentru a constata de nou cât de *parțial* e guvernul maghiar în lucrările sale, cum spriginește el o clasă de oameni în detrimentul altei clase, și cum de astădată se pot convinge și păturile serece ale națiunii *maghiare*, din cari se recrutează socialismul agrar, că guvernele lor sunt așa, cum noi de mult le-am caracterizat: *pentru unii numă, pentru alții ciună*, sunt adevărate *guverne — părintești*.

Dar' ale lor sunt, ferească-se și mai deșprte cu ele!

Sibiu, 22 Iunie n.

Plătește Române! Ziarele maghiare anunță, că consilierul din ministerul de interne *Slesser* a terminat proiectul de lege, referitor la *statificarea teatrelor maghiare din provincie*. Deocamdată se vor spăsa din partea statului 150,00 fl. anual, pentru ajutorarea teatrelor maghiare; și se vor crea două posturi de intendenți, dintre cari unul va fi în Cluj. Cât mai curând se va statifica teatrul național maghiar din Cluj; statul va zidi în Cluj un teatru nou, pompos, ear' în teatrul de acum se va logia biblioteca universității.

Adecă nouă jertfe pentru de a susține niște teatraliști flămânzi, pe cari publicul maghiar sau nu vrea, sau nu poate să-și susție *Plătește Române*, ca statul să aibă ce risipi pentru „arta” maghiaro-jidană.

Lupta Slavilor. Deputații Polonilor *Cehilor* și ai *Slavilor* de sud din Austria au decis a înființa în Viena un mare ziar politic cotidian, redactat în limba germană. Ziarul va reprezenta interesele Slavilor din Austria, dar' va sprigini totodată și nisințele politice ale *Slavilor din Ungaria* și din alte părți.

Scopul întemeierii este a cimentarea mai mult unirea Slavilor austriaci în luptele, ce le poartă ei față de Germani, ear' de altă parte a apăra și susținea slavismul de prețindenețe.

Ce zic oare compatrioții nostri maghiari la aceasta?

Spre federalism. *Julius Patselt*, șef redactor la „Deutsches Volksblatt” din Viena, publică în revista „Die Gegenwart” un articol asupra actualelor dificultăți din Austria și asupra programului federalist.

La punctul prim *Patselt* zice: Neconțința luptă constituțională și națională dintre popoarele Austriei nu numai că împiedecă puternica dezvoltare a instituțiilor liberale și a reprezentățiunii sale naționale, ci absoarbe aproape cu desăvârșire forțele politice ale statului și 'i-l face incapabil a-și apăra drepturile sale în lupta cu Ungaria. În 1867 Austria fu prea slabă ca să facie o echitabilă tranacțiune cu Ungaria și nici mai târziu ea nu avea destulă putere a-și afirma paritatea în afacerile comune celor două state. Causa mai apropiată a inferiorității politice a Austriei residă deci în lipsa unei organizațiuni naționale și politice, ca o urmare a constituției sale centraliste care nu se potrivește pe de o parte cu deosebiri culturale ale elementelor sale constitutive, pe de altă parte această constituție, din pricina opoziției ce-și făcuse Slavii, nici nu a prea putat intra în carnea și sângele

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Jules Verne.

Castelul din Carpați.

Roman din viața poporului românesc din Ardeal.

— Traducere autorizată, —

de

Victor Onțor.

(Reproducerea interzisă).

I.

Istorisirea aceasta nu e fantastică, ci numai romantică. S'ar pute oare crede că nu e adevărată, fiindcă se arată improbabil? Ar fi o greșală. Trăim într'un timp, în care totul se întâmplă, — ba am pute zice cu tot dreptul, că totul s'a întâmplat. Dacă povestirea noastră astăzi nu apare probabilă, poate va fi probabilă mâine, grație isvoarelor științifice, care sânt problema viitorului, și pe care nime nu se va gândi să le pună în șirul legendelor. De altfel la sfârșitul acestui practic și pozitiv veac al XIX-lea, nu se mai produc legende, nici în Bretagne, patria Corriganilor sâlbatici, nici în Scoția, pământul brownilor și al gnomelor, nici în Norvegia, țeara asilor, a zinelor, a genilor și a valkyrelor, nici chiar în Transilvania, unde cadrul Carpaților se potrivește atât de minunat la toate evocațiunile psihagogice. Trebuie însă se observăm, că

Transilvania e foarte aplicată la superstițiile timpurilor primitive.

Această provincie dela extremul Europei a descris-o De Gérando, și a vizitat-o Élisée Reclus. Dar' nici unul nu amintește nimic despre nostima povestire, pe care se bazează acest roman. Să o fi cunoscut ei oare? Se poate, că a cunoscut-o, dar' n'au crezut-o. Într'adevăr e regretabil acest lucru, pentru-că ar fi povestit-o, unul cu precisiunea unui analist, altul cu acea poezie instinctivă, care caracterizează toate descrierile sale de călătorie.

Fiindcă n'a făcut-o nici unul, nici altul, mă voi încerca să o fac eu.

În 29 Maiu a acestui an, un cioban își păzia turma la marginea unui podereiu înverzit, la poalele *Retenatului*, care dominează o vale roditoare, cu pomi frunzoși și sămănături frumoase. Acest podereiu e ridicat, deschis, fără nici un adăpost; vânturile de miază-noapte-apus îl rad în timpul ernei de zăpadă, ca-și-cum 'l ar rade barbielul. Se și zice pe alocurea, în ținutul acela, că-și crește barba — și câte odată 'i-se face prea mare.

Îmbrăcămintea acestui cioban nu ne amintește nimic de Arcadia, nici ținuta lui de bucolicele lui Virgil. Nu era el Daphnis, Amyntas, Lycidas sau Meliboeus. La picioarele lui încălțate cu opinci, nu murmură apele Ligonului, ci *Fiul românesc*, ale cărui unde răcoroase și șoptitoare ar fi fost vrednice să treacă prin cotiturile pline de vîrtejuri ale cunoscului roman din viața păstorească „*Astrea*”.

Bucur, — așa se numia acest păstor țeran — Bucur din satul *Mașesti**) nu se îngrija intru atâta de sine, cât mai mult de oile sale, cu care petrecea peste noapte în staulul seu de nule, dela capătul satului. Staulul din pricina că n'a fost mutat de mult, era foarte bine îmbrăcat cu gunoiu.

Calcat pe un covor de iarbă verde, cu un ochiul închis și cu unul deschis, cu pipa în gură, el își fluera din când în când câinii, dacă vedea că vre-o oiță se alege dintre celelalte, sau sufla câte-odată în buciul, ale cărui ehouuri repețite făceau să răsună pădurile.

Era cătră șase ore seara. Soarele începea a se apropia de virfurile munților. La răsărit se vedeau strălucind niște piscuri, ale căror poale erau învăluite într'o negură groasă. Cătră apus-mează-zi două deschizături ale lanțului de munți lăsau să străbată o fașie plecată de raze, întocmai ca printr'o ușă întredeschisă.

Acest sistem orografic e considerat ca partea cea mai sâlbatică a Transilvaniei.

Curios fragment din imperiul austriac e această Transilvanie sau Ardeal. Chiar și numele arată că e „țeara pădurilor”. La apus și la mează-noapte se mărginește cu Ungaria, la răsărit cu Moldova și la miază-zi cu România. Are o extensiune de peste șese zeci de mii kilometri pătrați — cam cât a noua parte din Franca —; e un fel de Helveție,

*) *Mașesti* e o mică comună românească, în comitatul Hunedoarei, cercul *Puiu*, p. u. *Sălașul-de-jos*; are numai cam 260 suflete.

Traducătorul.

dar' numai pe jumătate atât de mare, fără însă a fi mai împoporată. Ardealul cu platurile sale în cea mai mare parte roditoare, traversat de ramificațiile plutonice ale Carpaților, este străbătut de numeroase ape, care măresc mai ales Tisa și împreună cu aceasta îmbogățesc superba Dunăre, ale cărei „Porți-de-fer” la câteva mile spre miază-zi închid și reagul catenei Balcanilor la frontiera Ungariei și a imperiului otoman de odinioară.

Astfel e patria veche a *Dacilor*, cuclărită la începutul veacului al doilea al erei creștine de *Traian*. Independența, de care se bucura sub Ioan Zapolia și următorii sei, a dispărut la 1690, când Leopold I. o anexă la Austria. Dar' ori-cum să fi fost constituțiunea sa politică, a rămas patria comună a diverselor popoare ce o locuiesc fără a se contopi unul într'altul: Români, Unguri, Secui și Sași.

De care neam se ținea ciobanul Bucur? Era un urmaș degenerat al vechilor Daci? E greu să te pronunți, văzându-i pîrl în nerânduială, față îngrăită, barba netunsă, sprâncenele dese, ochii verzi-albastrii, și în giurul lor niște dungi vinete, semne ale virstei înaintate. El e de vre-o șese-zeci și cinci de ani, cel puțin așa ai putea crede. Dar' e de statură înaltă, uscățiv și drept, cu peptar galbin, pîros, și ar putea servi de model ori-cărui pictor; avînd pe cap o pălărie mare, cu pană lată, răsămîndu-se de botă lui groasă, el stă nemișcat ca o statuă de marmură.

În momentul când razele străbateau prin deschizăturile dealurilor dela apus, Bucur se

sculă; punîndu-și mîna pe jumătate deschisă la ochi, — ca-și-cum ar fi voit să vadă departe, — privia cu luare aminte într'o anumită direcție.

În zarea îndepărtată a orizontului, cam în depărtare de o milă*), se vedeau umbrele unui castel, ce părea foarte mic, însă numai din cauza depărtării. Acest castel vechi ocupa, pe un pisc singular al pasul *Vulcan*, partea de asupra a unui podereiu numit platoul Orgului. În strălucirea ultimelor raze ale apusului de soare, el presenta un aspect de tipuri stereoscopice.

Ochii ciobanului aveau o mare agerime și astfel erau în stare să distingă oare-cari trăsături în acea întunecime depărtată.

— Castel vechi!... Castel vechi!... De geaba stai așa mîndru acolo!... Mai ai trei ani și ești gata: fagul tîu nu mai are decât trei crengi! — zise Bucur la urmă clătînd din cap.

Acest fag era crescut la marginea unui bastion al castelului, și dîndrîrului lui se vedea o umbră neagră, care din depărtare abia ar fi putut-o observa cineva, afară de Bucur. Esplăcarea acestor cuvinte ale ciobanului nostru, provocate de o legendă referitor la castel, o vom da la timpul seu.

(Va urma).

*) O milă ungară face cam 9600 metri.

A) La gimnasiu: Mercuri, în 25 Iunie
v. : dela 7 $\frac{1}{2}$ —8 ore clasa VII: Româna ;

dela 8—8½ ore clasa VII: Fizică; dela 8½—9 ora clasa VI: Istoria naturală; dela 9—9½ ora clasa VI: Higiena; dela 9½—10 ore clasa V: Istoria; dela 10—10½ ore clasa V: Elina; dela 10½—11 clasa IV: Latina; dela 11—11½ ore clasa IV: Algebra; dela 11½—12 Declamațiune; dela 12—13 ore clasa III: Aritmetica; dela 13—14 ore clasa III: Latina; dela 14—15 ore clasa II: Religioasă; dela 15—16 ore clasa II: Geometria; dela 16—17 ore clasa I: Maghiară; dela 17—18 ore clasa I: Geografia.

B) La școala reală: Joi, în 26 Iunie v.; dela 7½—8 ore clasa IV reală: Franceza; dela 8—8½ ore clasa IV reală: Geometria; dela 8½—9 ore clasa III reală: Germania; dela 9—9½ ore clasa III reală: Istoria; dela 9½—10 ore clasa II reală: Română; dela 10—10½ ore clasa II reală: Istoria naturală; dela 10½—11 ore clasa I reală: Aritmetica; dela 11—11½ ore clasa I reală: Geometria.

Notă. Examenale (afară de cel de gimnastică) se țin în sala de gimnastică. Marți în 24 Iunie v. se va ține examenul de gimnastică cu toți școlarii la 5 ore p. m., în sala de gimnastică. Duminică în 29 Iunie v. ziua sfinților apostoli Petru și Pavel) după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlaristic 1896/97, distribuindu-se premii în sala cea mare a institutului. La încheierea anului școl. fiecare școlar va primi testimoniu școl. și un exemplar din programa școlară. La examenele acestea precum și la festivitatea de încheiere a anului școlaristic se invită cu toată stima părinții școlărilor, amicii și binevoitorii acestor școli.

Brașov, 7 Iunie v. 1897.

Direcțiunea.

CRONICĂ

Sibiu, 22 Iunie n. 1897.

Convalescența principelui Ferdinand. Ieri dimineață, la orele 9, s'a dat asupra reconvalescenței principelui Ferdinand următorul buletin medical.

Starea A. S. R. continuă a fi satisfăcătoare. Puterile cresc progresiv. Viitorul buletin poimâne. Dr. Bucliu, Dr. Cantacuzino, Dr. Kremnitz.

Iubirea reginei Victoria. Strălucitele festivități ce s'au început la Zondra, întru sărbătorirea iubileului de diamant al reginei engleze, au atras enormă mulțime de oameni, din toate părțile lumii. Locurile pe estradele de unde se va putea vedea corțegiul regale au prețuri fabuloase de scumpe, 100—1000 lei unul.

Ieri s'a celebrat un pompos serviciu divin festiv la catedrala Sf. Paul. Au asistat: regina, cu o strălucită suită, membrii familiei domitoare, principii străini etc. După serviciul divin regina iubilantă a sărutat pe vдовă împăratului german Frederic și pe membrii familiei regale; — a fost o scenă neapăs de mișcătoare.

Română distinsă. Din București ni-se scrie, că d-șoarei *Sarmisă Bilescu*, doctor în drept dela facultatea din Paris și membră a societății de legislație comparată din Paris, i-a acordat înalta autorizațiune de a purta insigniile de „oficer de Academie” (Franța).

Miseria umoristului. Celebrul umorist *Mark Twain*, pe cum se anunță din New-York, trăiește în foarte vitrege condiții materiale. Ziarul *New-York Herald* a pornit acum o colecție pe seama nefericitului umorist, premeregând cu un preț de 1000 dolari. Mark Twain se află de present în Chelsea și lucră la un nou op.

Ploi de toamnă. Pare-că amarnic vrea să se răsună acum ușoara vreme de iarnă din est-an. Abia ne-am bucurat de două trei zile senine, după lungă serie de ploi și furtuni, — și eată, că o altă serie ne așteaptă (noi sigur n-o așteptăm!). De Sâmbătă o vreme adevărat toamnă: întinată, ploioasă și excepțional de rece ne stă pe cap și nu vrea să priceapă, că nu-i e locul chiar acum, în plină vară. Asemenea stiri de vreme cu toane sosesc și din alte părți ale țării.

„Foia Poporului.” În curând se va împlini o jumătate de an, de când *Foia Poporului*, pe lângă avântul politic-național, ce a caracterizat-o în totdeauna, ese ilustrată, ear' în partea sa economică îmbrățișează și face cunoscute toate ramurile de lucrare economică, anume: agricultură, comerț, finanțe, industrie etc.

În decursul acestei jumătăți de an au apărut în ea ilustrațiuni de o însemnată națională deosebită, pe lângă altele, prin cari s'a lăfșit cercul de cunoștințe al cetitorilor. Astfel au apărut portrete de ale oam-nilor mari de ai nostri, precum: Regina României, Episcopul Radu, a reșoșilor: Dr. Gr. Silași, Moș Herlea, Iancu călare în fruntea Moșilor etc. apoi monumente naționale, biserică, palate ș. a.

Atrăgând de nou atenția inteligenței noastre asupra acestei foi de mare în-

semnătate pentru popor și rugând pe toți să o recomande și răspândească în cercul cunoșcătorilor, dăm cuprinsul nrului din urmă, al 24-lea, apărut Duminică la 6/18 Iunie c.:

Lupta noastră (articol prim); Procesul Mahadicanilor, Bășffy și fișpanii (entrefilete). *Automis* (articol). Gendarmerii în lucrare. Din comit. Făgărașului (adunarea gener.).

Scrisori: Examen și adunare învățătoarească în S. Mărgărita.

Dintrecutul nostru: Vieța și faptele lui Ștefan-cel-Mare, de George Cătană. Foiță: Vărul cu dor, de Carmen Sylva (din „Poveștile Pelesului”).

Ilustrație: Pe șes (un sat de pe șes pe vremea de ploi mari) cu explicație. — Vorbe înțelepte: Banăteasa.

Partea economică: Nutirea cu scăderi a pomilor — Prăsierea galitelor, de Iuliu Bărdosy. — Cincizeci de găini fac cât o vacă. — Îngrijirea calilor. — Din traista cu povești (răspunsuri) — Știri economice. — Reuniuni de înmormântare (din Ibasfalău, Orăștie, Telegaș).

Telegaș, de Silvestru Moldovan (Săcărâmbul). Încercare de omor asupra președintelui republicii franceze. — Cronică (pe trei coloane). — Posta redacției etc.

Însemnăm, că la 1 Iulie administrația foaiei deschide nou abonament pe 1/2 an, respective pe 1 an cu prețul de până aci (3 fl. pe un an și 1 fl. 50 cr. pe 1/2 an).

Procesul episcopului Zmejanovici. La curtea cu jurați din *Timișoara* s'a pertractat Sâmbătă procesul de calumnie și vătămare de onoare, intentat de episcopul sârb *Zmejanovici* avocatului Dr. Branko *Lijcs*, redactorul foii *Srpsko* din Vršet, pentru un articol care timbra pe episcop de trădător al școlii, al bisericii și al neamului. În cererea de punere sub acuză episcopul n'a negat faptele, pe temeiul cărora a fost numit trădător, ci dimpotrivă a susținut că s'au pătrunse. Acusatul nu s'a prezentat la pertractare. Jurații au fost unanimi a declara pe acuzat vinovat și de calumnie și de vătămare de onoare. În consecință el a fost osândit la 3 luni temniță, 50 fl. amendă în bani și 80 fl. cheltuieli de proces.

Defraudare în Văcioan. Din Roma se anunță, că o mare defraudare s'a descoperit în Văcioan. Papa a dispus, să se dea curs liber justiției. În urmă s'a făcut arestare criminală la autoritatea judiciară din Roma.

Roadele legilor bisericești. De când cu nenorocitele legi poredite bisericești, destrăbălarea, religioasă și morală, se întinde ca o furie tot mai mare între Unguri. Așa ziarul *Ugyvedek Lapja* din Budapesta scrie, că la tribunalul de acolo s'au de present 900 procese de divorț, cu a căror referare s'au însărcinați 4 juri!

Expoziție de alimente. Din privilegiul iubileului de diamant al reginei engleze, anul acesta se va ține la Londra și o expoziție internațională de alimente, a șasea expoziție de acest fel în Europa. Expoziția va fi pusă pe baze largi și se va deschide cu mare pompă la 1 Octombrie n.

Înmulțirea armatei din Bosnia. Numărul companiilor garzonate în Bosnia și Herțegovina se va înmulți în curând cu patru, așa se vestește din cercurile militare vieneze.

Ugriștii au înțeles Dăminecă, la Komárom. o mare adunare de protestare contra urcării cuotei și pentru libertatea de presă. Au vorbit între alții corifeii independenți *Szedekényi* și *Ugri*.

Atentat contra unui consul. În *Marsilia* s'a comis de curând un atentat asupra consulului italian de acolo, contele *Della Valle* și asupra unei tinere prietene a acestuia, *Margareta Corbelli*. Un anumit *George Mikael* a pătuns cu forța în sala de mâncare a contelui, care tocmai că se prietina sa, și a pusecat de mai multe-ori asupra-le. Amândoi au căzut greu răniți; fata a murit în scurt timp, contele se speră, că va scăpa. Atentatul a fost servitor al contelui, și a comis crima din răsunare, că acesta l-a concediat.

Se caută un băiat de 13 ani, ev. luth. de statură mai mică, păr brunet și ochi vișet, îmbrăcat în haine surii, cu palărie de culoare cafenie, ciorapi negri și ghețe tăiate — care lipsește din 17 Iunie c. Cei-ce ar afla ceva despre ubicuțiunea acestui băiat, s'au rugați a înștiința la poliția din Sibiu.

Întru amintirea împăratului Maximilian. La Viena s'a ținut Duminică un pompos serviciu funebrel, din prilegiul împlinirii a 30 de ani de când a fost împușcat la Queretaro nefericitul împărat Maximilian al Mexicului. Biserica a fost ticsită de lume aleasă. Pe lângă membrii familiei domnitoare, au mai asistat înaltele autorități civile și militare și alte personalități marcante. Principele de Cumberland a trimis o frumoasă cunună. A asistat și o deputație din Württemberg, care încă a depus o cunună.

Ruși trădători de patrie. În *Petersburg* s'au făcut zilele acestea numeroase arestări sensaționale. Mulți dintre cei arestați sânt persoane de înaltă poziție în societate. Au fost arestate și câteva femei, între cari o fată de general e mai compromisă. Acusa-

ce li-se aduce arestațiilor e, că au trădat plănuirile de mobilizare ale Rușiei unei țeri învecinate. Toți arestații au fost internați în fortăreața Petru-Paul.

Feminismul în Suedia. O domnișoară suediană, *Elsa Eschelson*, care, s'au căte-va zile, a trecut înaintea facultății din *Upsala* ultimul examen al doctoratului în drept, a fost numită profesoară de drept civil la aceeași facultate. Până acum, nici o femeie nu a ocupat vre-o catedră în Suedia.

Criminal proce. Un copil de 12 ani, școlarul *Max Heinze* a fost condamnat Vinerea trecută, de către tribunalul corecțional din Dresden, la patru ani de închisoare, pentru-că nenorocit, într-un moment de furie, ucisese pe fratele său mai mic, trăgând un foc de revolver asupra-i.

Comerțiu cu oase de om. În *Austria-de-jos* s'a descoperit, că între marile cantități de oase ce se importează din Ungaria, s'au multe — de om. Autoritățile au luat severe măsuri, ca regretabilul comerțiu cu oase de om să fie împedecat.

Grevă mare. În *Bologna* s'au pus în grevă peste 10,000 lucrători. Greviștii au ajuns la încăierare cu miliția, care pe câțiva i-a omorât, ear' pe mulți i-a rănit. Opzece de inși au fost arestați.

Știri mărunt. La stația ferată *Buda-veche* hoți necunoscuți au prădat cassa de bani. — În *Szepes-Béla* lângă *Lőse* a pusit un foc teribil; mulțime de care au ars, dar' din norocire au fost asigurați. — La *Heyst sur Mer* a bătuit un ocean teribil; 7 luntrei s'au cufundat. — Mercuria trecută necunoscuți au pusecat asupra trenului *Oderberg-Kass*, dar' n'au nimerit pe nimeni.

Aforisme politice

— Una la ei. —

Un tron despotice e virful rămas afară al unui turn dintr'un sat cutropit de munți.

I. Paul.

ECONOMIE.

Tîrg de țeară. După-cum ni-se scrie, în *Veneția-de-jos* (comit. Făgărașului) se va ține la 7 Iulie 1897 tîrg de vite și în 8 Iulie tîrg de țeară.

Tîrg de porci. La Oradea-mare se va ține anul acesta tîrg mare de porci în zilele de 25 și 26 Iunie c. La acest tîrg nu e iertat să se mănă porci, decât din locurile, unde nu bătute boala de porci.

Fabrică de mătăș. Ministrul de negoț va întemeia în anul acesta o mare fabrică de mătăș; scopul este, ca să dea avânt nou fabricațiunii de mătăș. Fabrica se va întemeia la Tolna (comit. Baranya), va costa 100 mii fl. și vor fi aplicați 400 de lucrători.

Roadă tăbăcului. După rapoartele sosite până în 1 Iunie c. la ministrul de agricultură, plantațiile de tăbăc sunt în stare foarte bună, răsădirea s'a sfârșit, răsădul s'a prins și în unele locuri s'a început săpatul. Cel mai mult tăbăc se prășește pe malurile Dunării și Tisei, apoi în Bănat; în Ardeal se prășește puțin. În toate locurile în merge bine tăbăcului, numai în cercul *Șiriei* (comit. Arad) este bătuit de vermi și de grierii de câmp, cari fac stricăciune.

Ventele câștilor ferate. Din Pesta se vestește, că direcția căilor ferate din Ungaria a predat în 9 Iunie cassei statului 500 de mii fl. ca venit curat. Venitul curat dela trenuri este în anul acesta 7 și 1/2 milioane. De aci se poate vedea ce venite bune aduc căile ferate statului.

Mai nou.

Din Bucovina.

Cercurile curentului tiner d'ia Bucovina au hotărât publicarea unei reviste, economică-politică, spre a face o propagandă sănătoasă între țărani. *Glasul țărânului* va fi titlul acestei publicațiuni, care va apăre în fiecare lună.

Tratările de pace.

Încheierea păcii între Turcia și Grecia s'a întârziat mai ales din cauză, că Turcia cerea anectarea *Thessaliei*. Sultantul a intervenit personal la Tarul și la împăratul german pentru aceasta, dar' a fost refuzat, și i-s'a dat se înțeleagă că trebuie să se îndestulească cu rectificarea graniței. Acum rectificarea s'a făcut în direcțiunea ca Turcia să aibă o linie din punct de vedere strategic, singură fără a câștiga teritorii mari. Din teritorul ce-l câștigă Turcia numai o parte e locuinită, și aceasta e o comună românească. Se crede, că acum pacea se va încheia cu curând.

Bibliografie.

Avis. A apărut și se află în depositul general la librăria Carol Müller, București, Calea Victoriei, 53:

1. *Harta Europei* de G. T. Buzoianu în dublu exemplar, reprezentate fiecare pe format de aproape 2 metri pătrați și tipărită în renumitul atelier Freytag & Berndt din Viena; prețul fie-cărei harte în foi volante 15 lei, sau întinse pe pânză cu bețe, 20 lei.

2. Cele din urmă numere apărute în „Biblioteca pentru toți” nu lasă întru nimic pe jos pe cele trecute. În ele se află publicate două opere poetice a doi scriitori foarte cunoscuți: *Iubire* de A. Vlașcu (nr. 116 și 117) și *Poesii* de Th. M. Stoicescu (nr. 111). În genul umoristic, așa de stăruie la noi, aflăm *Alte schițe umoristice* (nr. 115) de vestitul și cunoscutul Teleor și *Fleacuri* de V. Popp, (nr. 118) care deși nu e atât de cunoscut, totuși e un autor de talent. Prosa poetică e reprezentată prin admirabila *Robia Pelesului* de Carmen Sylva (nr. 119). Știința populară prin *Introducere în studiul științelor* de Morand, ear' serioasa filosofie prin celebra *Limște sufletească* de Seneca.

Din acești numeri se vede, că „Biblioteca pentru toți” își ține la un nivel înalt frumosul nume ce a dobândit.

În timpul verei „Biblioteca” va apăre mai rar și fără a ține poate seamă de ordinea numerelor anunțată.

Până la sfârșitul lunii Aprilie va apăre în „Biblioteca pentru toți” *Codul civil român* adnotat de dl C. Hamangiu, distinsul procuror; acest cod este cel mai nou, cel mai ieftin și cel mai practic, prețul va fi 3 lei broșat și 4 lei legat în pânză roșie flexibilă. De același autor a apărut în editura librăriei Carol Müller *Scriitori și Artiști*, studiu asupra drepților lor; un volum de 212 pagini format octav prețul 4 lei.

Suvenire dela Blaj. Un fotograf din Blaj a avut ideea de a eterniza o scenă dela sfârșirea episcopului Radu. El a fotografat scena dela portalul catedralei, tocmai când arhieriei es din biserică, la sfârșitul liturgiei. Tabloul e în mărime de 18×15 cm. și ne înfățișează întreaga catedrală, seminarul teologic și o aripă a gimnasului. Dinaintea catedralei mulțime de popor, formând o stradă, prin care se treacă arhieriei. Episcopul Radu se vede deadreapta metropolitului, cum stă a cobori pe prima treaptă a estradei dela catedrală. — Această fotografie se poate căpăta, înținsă pe carton frumos pentru 50 cr. A se adresa la librăria „Tipografiei”.

Căendarul zilei.

23 Iunie n. 1897

Iulian: S. A. A. Bart. și Varm.

Gregorian: Etehrud.

Soarele: răsare 4 03, apune 7 57 m

Sosții în Sibiu.

În 19 Iunie n. 1897.

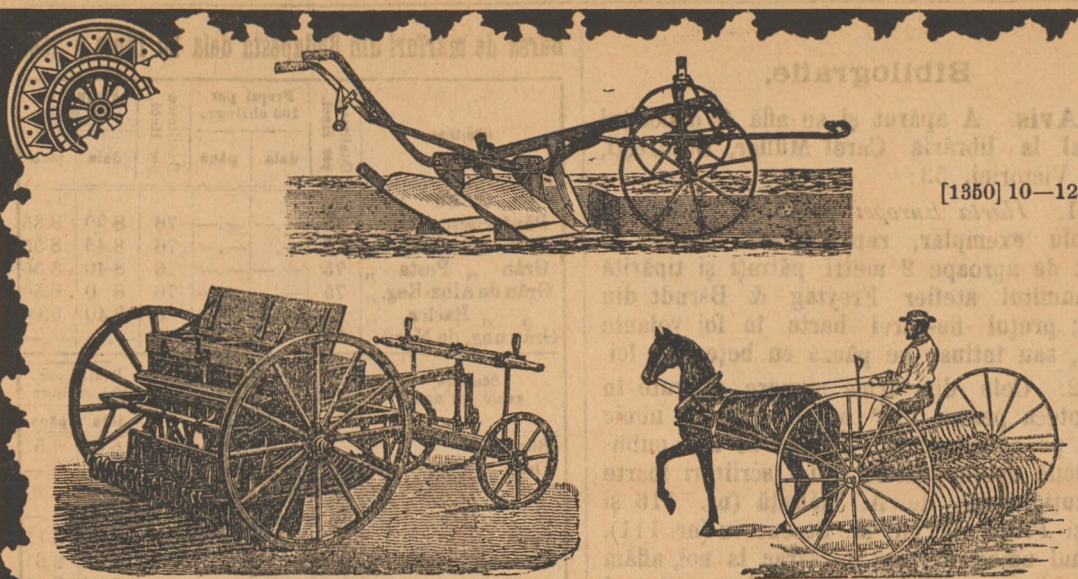
Hotel *Imperatul Romanilor*. Singer și I. Rubin voiajiori din Budapesta; I. Wagner din Berlin, d-na Kopacz din Gy-St-Miklos și Rombauer din Brașov, privatier; M. Liebig, secretar postal din Dresden; Schmidt, căpitan de cavalerie din Dobrinț; Hevesy, secretar din Budapesta; N. Kehan, comerciant din Sighetul-Marmăției.

Hotel „*Neurhrer*”. Feldman, comerciant din Arad; F. Schneider din Călnădie; Schmidt din Breslau; V. Wieder din Viena, I. Kertész, A. Novay și I. Wolfer, din Budapesta, toți voiajiori;

Hotel „*Meltzer*”. Dr. Mihai, medic, N. Dobrota și I. Dobrota din Polana; Tolescu, privatier din România; Iurits, căpitan din Orăștie; F. Pindov, econom din Cârța.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Iunie n. 1897

Semințe		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	până		dela	până
Grâu							
Bântănesc vechiu		75	—	—	76	8 20	8 35
Grâu dela Tisa		75	—	—	76	8 45	8 55
Grâu „Pesta”		75	—	—	76	8 40	8 50
Grâu de Alba-Rog.		75	—	—	76	8 0	8 50
„Bacica		75	—	—	76	8 40	8 50
Grâu ung. de Nord.		75	—	—	76	—	—
Semințe, vechi ori noue		Sotul	Qualitatea per Hect.		Prețul per 100 chilogr.		
					dela	până	
Săcară			70—72		8 45	6 5	
Orz		de nutreț	80—82		4 30	5	
„		de vinare	82—84		—	—	
„		de bere	84—86		—	—	
Ovăș		—	86—88		5 65	6 15	
Cucuruz (poramb)		bunăș.	—		3 90	3 65	
„		dăușău	—		3 90	3 65	
Meiu		—	—		—	—	
Hrișcă		—	—		4 10	4 50	
Zădă- ră 100 tunari.	Grâu	Sept.-Oct.	7 67		7 68		
	„Cucuruz	Mart.-Apr.	8 90		8 92		
	„	Main.-Iun.	—		—		
	„	Iulie-Aug.	—		—		
	Ovăș	Oct.-	5 28		5 30		
Produse diverse		Sotul	Cucuruz				
			dela până				
Fapt. p. 100 chilogr.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—				
	„	roșie	—				
	Olen de rap.	rafinat	—				
	Una. de porc	dela Pesta	52.50 53.				
	„	dela țeară	—				
	Slănină	sventată	53 54				
	„	afumată	—				
	Sân	—	—				
	Prune	—	—				
	Lietar	slavon nou	—				
„	bântănesc	—					
Miere	brută	—					
„	galbină străcurată	—					
Ceară	de Rosenau	—					
Spirț			Bani Marfă				
Brut, pentru rafincrio			14.75 15.				
Rafinat, pentru comercianți mari			52.50 53.				
Brut, „ „ „ „ „ „			50.50 51.				

Hofherr & Schrantz

fabrica de mașini agricole și turnătorie de fer
in Budapesta.

Prin prezența avem onoare, a aduce la cunoștință, că am predat reprezentarea casei noastre dlui **Heinrich Kröger**, negțetor cu ferării, Sibiu, strada Urezului nr. 1, unde vom și avea depozitul de mostre de pe mașinele și uneltele agricole.

Cataloguri ilustrate trimitem la cerere franco.

Mașine de sămănat, pluguri, mașine de cosit, grape pentru fân, mașine de treierat cu mână, moriște de curățit grâne etc., cu prețuri reduse.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
IN
ECONOMIA RURALĂ

compus de
cel 12 profeți intermitenți în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRIILE

de
Elia Doppo

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă
prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socec
& Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare la „Ba-
lade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetcu,
1896 fl. 1.25.

La comanda, care sunt a se adresa „Ti-
pografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de
a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr.
porto pentru 1 volum.

Hârtie

pentru
scrierea de model la examen
(Propise)

se află de vânzare la
„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.
100 bucăți 65 cr.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viler, de lăp-
tării etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

lăfintarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”

EDITURA

„Revistului rom. de agricultură din comitatul Sibului”.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr.,
recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL

„CONFERENȚEI NAȚIONALE”.

În mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin
postă fl. 1.70.

A apărut și se află de vânzare la Librăria
„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu:

Studiu
de
Max Nordau

Naționalitatea

Traducere
de
Rosmarin.

Această broșură, plină de idei originale
asupra limbii naționale și a naționalității, in-
ferează în cel mai necruțător mod renegatismul.
Prețul cu trimitere francată e numai 25 cr.

A apărut și se află de vânzare la
„Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ
de
Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a oincea
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având
la fine și un mic vocabular german-român
costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit că o apă medicinală prea
eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, ma-
ladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și
ale organelor respiratoare etc.**

[292] 44—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid car-
bonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini
chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Depositor în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai,
Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov depositor
propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul
dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Hâromszék). Bodok. (Transilvania).

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recușite de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuează repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu picuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare

Elegant legate sau broșurate.

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.